

BIJLAGE BIJ HET VEKP- VOORTGANGSRAPPORT 2022

Zoals medegedeeld aan de Vlaamse Regering op 28 oktober 2022

*Voortgang individuele maatregelen
onderzoek, innovatie en
concurrentievermogen*

Inhoud

[292] Stimuleren van onderzoek en ontwikkeling (O&O) in het domein van energie en klimaat via het reguliere O&O-instrumentarium	3
[293] Structurele financiering van strategisch onderzoek via de Strategische Onderzoekscentra (SOCs).....	5
[294] Het clusterbeleid.....	7
[295] Transitiekader inzake de omschakeling naar een CO2-arme industrie	9
[296] Verlenging steuntraject binnen het reguliere instrumentarium	11
[297] Via EFRO/Interreg	13
[298] Optimale benutting Europese ETS Innovation Fund	15
[299] Economische investeringssteun : ecologiepremie, strategische ecologiesteun, subsidie investeringen in ecologisch en veilig transport van goederen.....	18
[300] Investeringssteun Groene Warmte	20
[301] Steun aan Steden en gemeenten ter ondersteuning van de transitie naar duurzame en slimme steden in Vlaanderen	22
[302] Participatie Maatschappij Vlaanderen financiering	24
[303] Afsluiten van Green Deals.....	26
[304] Regelluw kader voor het stimuleren van innovatie.....	28
[305] Kennisdifusie en laagdrempelige dienstverlening voor de sensibilisering van bedrijven voor de energie- en klimaattransitie	30
[306] Ondersteuning shift naar producten gekenmerkt door een lagere netto-CO2-uitstoot	32
[307] Vlaamse opportuniteiten CC(U)S en waterstof	34
[308] Onderzoek ter ondersteuning van Vlaamse koolstofmarkt voor negatieve emissies, o.a. in kader van LULUCF.....	36
[309] Monitoring van de competitieve sterktes van de Vlaamse technologiesector in Europese en internationale duurzame en CO2-arme waardeketens door en in samenwerking met de speerpuntclusters en sectorfederaties	38
[310] Energienorm	40
[311] Het clusterbeleid.....	43
[312] Trilaterale chemiesamenwerking Vlaanderen, Nederland en Noordrijn-Westfalen	45
[313] Bevorderen van de export van Vlaamse vergroeningstechnologie	47

[292] Stimuleren van onderzoek en ontwikkeling (O&O) in het domein van energie en klimaat via het reguliere O&O-instrumentarium	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.1.1
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: VLAIO;
Beschrijving maatregel	De reguliere instrumenten van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) en het Vlaams Agentschap voor Innoveren en Ondernemen (VLAIO) financieren onderzoek en ontwikkeling in alle onderzoeksdomeinen, inclusief de domeinen energie en klimaat. - Het FWO financiert fundamenteel kennisgrensverleggend en strategisch wetenschappelijk onderzoek in alle wetenschapsgebieden aan de universiteiten en de onderzoekscentra binnen de Vlaamse Gemeenschap en stimuleert ook de samenwerking tussen de Vlaamse universiteiten en andere onderzoeksinstituten. Het FWO financiert zowel excellente onderzoeksprojecten als beloftevolle onderzoekers na een interuniversitaire competitie en een evaluatie door binnen- en buitenlandse experts. - Het VLAIO, als aanspreekpunt voor de ondernemingen in Vlaanderen, stimuleert en ondersteunt innovatie en ondernemerschap en draagt bij tot een gunstig ondernemersklimaat. In het domein van onderzoek en innovatie geeft VLAIO-subsidies voor onderzoeksprojecten en ontwikkelingsprojecten. VLAIO geeft tevens ondersteuning voor ontwikkelingsprojecten in de latere stadia van het innovatietraject (pilootfase). Daarnaast geeft VLAIO ondersteuning via advies, opleiding en het stimuleren van coördinatie en netwerking. VLAIO-subsidies worden toegekend aan projecten in alle onderzoeks- en innovatiedomeinen, inclusief energie en klimaat, na evaluatie op basis van de innovatiecomponent en de toegevoegde economische waarde voor Vlaanderen.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De ondersteuning via de reguliere steunkanalen wordt verdergezet.

Beschrijving realisaties in 2021	In 2021 bedroeg de reguliere steunverlening 33.885.766 euro aan in totaal 64 projecten
Vooruitblik realisaties in 2022	Geen wijzigingen in de steunverlening voorzien.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	33.885.766
Duiding VAK 2021	

[293] Structurele financiering van strategisch onderzoek via de Strategische Onderzoekscentra (SOCs)	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.1.2
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: dEWI;
Beschrijving maatregel	De strategische onderzoekscentra (SOCs) krijgen een jaarlijkse dotatie voor de uitvoering van strategisch basisonderzoek in hun domein. Met de structurele financiering van de SOC VITO onderstreept de Vlaamse overheid het belang dat ze hecht aan een onderzoekscentrum met focus op duurzame ontwikkeling en cleantech-innovaties. Ook IMEC (PV-technologie, batterij- onderzoek en ICT met specifieke toepassingen voor de energietransitie en smart cities) en Flanders Make (energie-efficiëntere producten en procestechnologieën) dragen bij aan de ontwikkeling en innovatie van technologieën voor de energietransitie en het klimaatbeleid. Energyville is de onderzoekssamenwerking tussen KULeuven, VITO, IMEC en UHasselt in het domein van duurzame energie en intelligente energiesystemen, in het bijzonder voor steden.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De strategische onderzoekscentra VITO, IMEC en Flanders Make hebben elk eenconvenant met de Vlaamse overheid en krijgen een jaarlijkse dotatie voor het uitvoeren van strategisch basisonderzoek. Het convenant bepaalt de strategische doelstellingen en KPIs voor elke SOC. Jaarlijks wordt in het kader van de IEA R,D&D bevraging de publieke budgetten energietechnologie gemonitord (waaronder het deel van de dotatie besteed door bovenstaande SOC's in het domein energietechnologie).
Beschrijving realisaties in 2021	Geen wijziging aan financiering en werking strategische onderzoekscentra.

Vooruitblik realisaties in 2022	In juli 2022 werd een convenant tussen het Vlaams Gewest en de Stichting EnergyVille 2022-2026 goedgekeurd.
---------------------------------	---

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	Jaarlijks wordt in het kader van de IEA R,D&D bevraging de publieke budgetten energietechnologie gemonitord (waaronder het deel van de dotatie besteed door bovenstaande SOC's in het domein energietechnologie). De meest recente data van de bevraging zijn deze van 2020 : 16.529.000 euro (dit is de optelsom van deze budgetten voor IMEC, VITO en Flanders Make)

[294] Het clusterbeleid	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.1.3
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: VLAIO;
Beschrijving maatregel	Het clusterbeleid in Vlaanderen is een belangrijke hefboom om de positie van de Vlaamse ondernemingen in de regionale en internationale markt te versterken. Het clusterbeleid vormt hierbij één van de onderdelen van het economisch en innovatiebeleid en is aldus complementair aan het reguliere O&O-steuninstrumentarium voor (individuele) ondernemingen. Het recente clusterbeleid heeft geleid tot de opzet van een aantal innovatieve bedrijfsnetwerken (IBNs) en speerpuntclusters die zich door cross-sectorale samenwerking zullen toelagen op de ontwikkeling van innovatieve doorbraaktechnologieën, diensten en processen gekoppeld aan maatschappelijk belangrijke thema's met een economisch toegevoegde waarde voor Vlaamse bedrijven, waaronder de maatschappelijke uitdaging van de energietransitie gekoppeld aan een klimaatbestendige samenleving. Het huidige clusterbeleid steunt 7 speerpuntclusters en 20 innovatieve bedrijfsnetwerken (IBNs) die focussen op innovatieve oplossingen en technologische doorbraken, die noodzakelijk zijn om de energietransitie te realiseren en die zullen bijdragen aan een klimaatbestendige samenleving in Vlaanderen; in het bijzonder de speerpuntclusters Flux50, Catalisti, de Blauwe Cluster en de innovatieve bedrijfsnetwerken Power to Gas, Groen Licht, Offshore energie, Smart buildings in use.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De werking van de speerpuntclusters werd voortgezet in overeenstemming met de planning. Zie ook maatregel 254 voor werking speerpuntcluster Flux50.
Beschrijving realisaties in 2021	Er worden geen wijzigingen voorzien aan de werking van de speerpuntclusters.

Vooruitblik realisaties in 2022	Er worden geen wijzigingen voorzien aan de werking van de speerpuntclusters.
---------------------------------	--

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	Geen nieuwe steunbeslissingen in het kader van het clusterbeleid in de loop van 2021.

[295] Transitiekader inzake de omschakeling naar een CO2-arme industrie	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.2.1
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: bEWI;
Beschrijving maatregel	Het transitiekader inzake de omschakeling naar een CO2-arme industrie heeft tot doel een aantal maatregelen te nemen om de klimaattransitie bij de Vlaamse zware industrie te faciliteren en te versnellen, zoals o.a. het op termijn verzekeren van de beschikbaarheid van voldoende groene energie, het voorzien van de nodige infrastructuur en het voorzien van de nodige financiële ondersteuningsinstrumenten. In 2020 werd de studie “Naar een koolstofcirculaire en CO2-arme Vlaamse industrie” opgeleverd. In het kader van deze studie werd een roadmap naar 2050 opgesteld, die toont hoe het traject zou kunnen lopen. Deze studie vormt de basis van het op te stellen transitiekader. Het project ‘Klimaatsprong’, dat uitgevoerd wordt door een consortium met de belangrijkste industriële en enkele belangrijke maatschappelijke stakeholders en met de overheid werd opgestart in 2022 en heeft tot doel een aantal concrete maatregelen voor te stellen.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Eind 2019 startte in opdracht van VLAIO een multidisciplinair consortium met de studie “Contextanalyse en roadmapstudie: Vlaamse industrie koolstofcirculair en CO2-arm in 2050 door de ontwikkeling van marktrijpe innovatieve technologieën tegen 2040”. Gebaseerd op deze conclusies wordt een industrieel transitieprogramma voorbereid, waarvan de aanpak moet worden aangestuurd met een operationele programmanota met kortetermijndoelstellingen die gebaseerd is op een routekaart tot 2050. De programmanota en routekaart moeten in een vijfjarige cyclus worden geactualiseerd. Hiervoor worden een beleidskader en een overlegstructuur opgezet, waarbij VLAIO het voorzitterschap opneemt.

Beschrijving realisaties in 2021	In 2021 werden de voorbereidingen getroffen om het vervolgtraject op te starten, zoals een gerichte bevraging van de stakeholders en het vastleggen van het decretale kader. De stakeholders werden tevens bevraagd in functie van de prioriteitstelling in het kader van een transitieprogramma.
Vooruitblik realisaties in 2022	Het Permanent Overlegorgaan, de stuurgroep van het industrieel transitieprogramma 'Klimaatsprong' werd opgestart in het voorjaar van 2022. Het is de bedoeling najaar 2022 een programmanota op te stellen, waarin de concrete doelstellingen van 'Klimaatsprong' voor de rest van deze legislatuur en het eerste jaar van de volgende legislatuur vastgelegd worden. De programmanota wordt voor advies onder andere voorgelegd aan een aantal adviesraden.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	29.520
Duiding VAK 2021	De stakeholderbevraging werd uitbesteed aan Deloitte. Deze stakeholderbevraging had tot doel de prioriteitstelling van het project Klimaatsprong voor te bereiden en een gerichte update te geven aan de contextanalyse.

[296] Verlenging steuntraject binnen het reguliere instrumentarium	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.3.1
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: VLAIO;
Beschrijving maatregel	Demonstratieprojecten zijn een cruciale stap in de innovatieketen en essentieel om de uitrol van CO2-arme technologieën in de samenleving te faciliteren. Het steuntraject binnen het reguliere O&O instrumentarium van het VLAIO werd daarom reeds verlengd naar de ondersteuning van demonstratie- en pilootprojecten. Een cruciaal element hierbij is dat de verlenging van het steuntraject (met name demo, piloot, proef) voldoende aansluit bij de bedrijfsrealiteit en dat het een voldoende gunstig regelgevend kader toelaat waarbij markten zich ontwikkelen rond deze nieuwe toepassingen. Vlaanderen zal daarom verder blijven inzetten op de ondersteuning van hogere TRLs (Technology Readiness Levels) door de ondersteuning van piloot- en demonstratieplants.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De aanpassingen met betrekking tot de verlenging van het steuntraject werden reeds in het verleden doorgevoerd en blijven in voege.
Beschrijving realisaties in 2021	Geen nieuwe realisaties. De aanpassingen met betrekking tot de verlenging van het steuntraject werden reeds in het verleden doorgevoerd en blijven in voege.
Vooruitblik realisaties in 2022	Geen wijzigingen voorzien.

Status	
Status maatregel in 2021	gerealiseerd

Duiding status maatregel in 2021	
-------------------------------------	--

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[297] Via EFRO/Interreg	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.3.2
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: VLAIO;
Beschrijving maatregel	Vlaanderen zal in de komende jaren via het EFRO/Interreg kader verder demonstratieprojecten in het domein van energie en klimaat ondersteunen, met ook de specifieke aandacht voor infrastructuur.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De bestaande toekenningsprocedures voor EFRO en Interreg werden verdergezet.
Beschrijving realisaties in 2021	In 2021 werden er voor 7,1 miljoen euro EFRO middelen toegekend voor investeringsprojecten, waaronder de oproep groene warmte ter waarde van 5,7 mio euro. In 2021 werd er voor 6,45k euro Interreg steun toegekend.
Vooruitblik realisaties in 2022	Nog geen wijzigingen te rapporteren. Eerst wordt de nieuwe programmeerperiode EFRO afgewacht.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel

VAK € in 2021	7.790.448
Duiding VAK 2021	

[298] Optimale benutting Europese ETS Innovation Fund	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.3.3
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	Het ETS Innovation Fund, dat Europese steun zal verlenen voor demonstratie van innovatieve CO2-arme technologieën, wordt één van de belangrijkste financieringskanalen voor innovatieve investeringen in de industrie- en de energiesector. In de periode 2021-2030 zal naar schatting 10 miljard euro op Europees niveau beschikbaar gesteld worden, afkomstig van de veiling van minstens 450 miljoen emissierechten. Vlaanderen heeft de ambitie om ten minste 2% van het fonds naar de Vlaamse energie-intensieve industrie en de innovatie energiesector te kanaliseren gespreid over de periode 2021-2030. Dit betekent 200 miljoen euro Europese steun die meer dan 300 miljoen euro aan totale innovatieve investeringen in Vlaanderen kan mobiliseren in de periode 2021-2030. De Vlaamse administraties werken samen om de Vlaamse stakeholders en kandidaat projectontwikkelaar actief te informeren over het ETS innovatiefonds. Daarnaast wordt ook de input van Vlaamse stakeholders meegenomen bij de uitwerking van de modaliteiten van het fonds op het Europese niveau. Consortia van bedrijven of bedrijven met grote investeringsprojecten die in aanmerking komen voor steun via het ETS innovatiefonds zullen vanaf 2020 vanuit de Vlaamse overheid worden ondersteund met beleidsdomeinoverschrijdende projectteams die prioritaire ondersteuning en medewerking zullen geven bij het opmaken van projectvoorstellen.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De eerste oproepen voor grootschalige en kleinschalige projecten van het Innovation Fund openden respectievelijk in juli en december 2020. In de aanloop van de eerste oproepen heeft de Vlaamse overheid input geleverd aan de uitwerking van de modaliteiten van het fonds via de Innovation Fund Expert Group, waarin het Departement Omgeving (en later VEKA) de rol als vertegenwoordiger van België opneemt. Daarnaast informeerden en ondersteunden de Vlaamse administraties potentiële projectontwikkelaars bij hun aanvraag voor het Innovation Fund, onder

	meer via een infosessie op 2 mei 2019 en 1-op-1 begeleiding bij projectaanvragen.
Beschrijving realisaties in 2021	In 2021 maakte de Europese Commissie de resultaten van de eerste oproepen bekend. Een van de geselecteerde grootschalige projecten was Kairos@C, een grootschalige CCS-project in de haven van Antwerpen. Projectpromotoren Air Liquide en BASF ontvangen hiervoor een EU-subsidie van 308,1 miljoen euro, het grootste bedrag tot nu toe. Daarnaast is ook Engie Laborelec uit Linkebeek betrokken bij het kleinschalig hernieuwbare energieproject Aquilon. Volgens de databank van het Innovation Fund ging tot nu toe een totaal bedrag van 169,7 miljoen euro uit het Innovation Fund naar twee begunstigden gevestigd in Vlaanderen (€169 659 000 voor BASF Antwerpen, €45 000 voor Engie Laborelec). Dat is 13,52% van het totale budget van het Innovation Fund dat reeds is toegekend aan projecten. In oktober 2021 opende de tweede oproep voor grootschalige projecten. VEKA en VLAIO informeerden de Vlaamse stakeholders intensief over deze oproep, onder meer door de organisatie van een infosessie op 24 november 2021, en boden ondersteuning aan kandidaat projectontwikkelaars bij de aanvraagprocedure.
Vooruitblik realisaties in 2022	In maart 2022 opende de tweede oproep voor kleinschalige projecten. VEKA en VLAIO zorgden voor een brede communicatie over deze oproep, onder meer door de organisatie van een infosessie op 27 april 2022. VEKA en VLAIO staan ter beschikking van Vlaamse bedrijven die een aanvraag voor deze oproep voorbereiden. Deze dienstverlening wordt verdergezet met oog op de derde oproep voor grootschalige projecten in het najaar van 2022.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	De resultaten van de eerste oproepen van het Innovation Fund waren positief voor Vlaanderen. Met een aandeel van 13,52% van het Innovation Fund dat naar Vlaanderen komt, wordt de vooropgestelde doelstelling van 2% ruimschoots overtroffen. De gezamenlijke dienstverlening vanuit VEKA en VLAIO wordt bestendig en verder geoptimaliseerd.

--	--

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[299] Economische investeringssteun : ecologiepremie, strategische ecologiesteun, subsidie investeringen in ecologisch en veilig transport van goederen	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.4.1
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: VLAIO;
Beschrijving maatregel	Via economische investeringsinstrumenten wordt de uitrol van CO2-arme technologieën in Vlaanderen versneld.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Er zijn geen wijzigingen aan de voorwaarden voor steuntoekenning.
Beschrijving realisaties in 2021	Er zijn geen wijzigingen aan de voorwaarden voor steuntoekenning.
Vooruitblik realisaties in 2022	Er zijn geen wijzigingen aan de voorwaarden voor steuntoekenning.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	Er wordt géén afzonderlijk budget voorzien voor steun aan een specifieke technologiecode binnen de Ecologiepremie+. Er wordt géén

	specifiek budget voorzien voor de Ecologiepremie+ binnen de ecologiesteun. Zie maatregel 151.
--	---

[300] Investeringssteun Groene Warmte	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.4.2
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	De Vlaamse overheid lanceert jaarlijks een call Groene Warmte. Via deze call wordt een investeringssubsidie toegekend voor investeringen in groene warmte, benutting van restwarmte en een warmtenet.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Zie 238-244. Jaarlijkse call groene warmte, warmtenetten en restwarmte.
Beschrijving realisaties in 2021	Zie 238-244. Jaarlijkse call groene warmte, warmtenetten en restwarmte.
Vooruitblik realisaties in 2022	Zie 238-244. Jaarlijkse call groene warmte, warmtenetten en restwarmte.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	21.634.989

Duiding VAK 2021	Zie 238-244. Jaarlijkse call groene warmte, warmtenetten en restwarmte.
------------------	---

[301] Steun aan Steden en gemeenten ter ondersteuning van de transitie naar duurzame en slimme steden in Vlaanderen	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.4.3
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: VLAIO;
Beschrijving maatregel	Steden en gemeenten spannen zich in om slimme en duurzame projecten uit te werken, vaak in samenwerking met bedrijven en academische instellingen. Het is van belang dat deze projecten ook effectief geïmplementeerd raken en daadwerkelijk op grote schaal uitgerold worden om een impact te hebben op de levenskwaliteit van de burgers in de steden en gemeenten. In de loop van 2019 werd het Vlaamse landschap in kaart gebracht en werd het ecosysteem Smart City opgericht. In kader van Smart Cities zijn er ook drie bedrijfsnetwerken (IBNs) actief.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De verschillende initiatieven rond smart cities zitten op schema, afgezien van enkele zeer beperkte verlengingen van projecten als gevolg van de dagelijkse werking en met als doel een impactvol eindresultaat te bekomen.
Beschrijving realisaties in 2021	In 2021 werd de werking rond smart cities versterkt en uitgebreid. Het politiek en ambtelijk overleg dat reeds plaatsvond in kader van onder meer VLOCA en Smart Flanders (ABB) wordt verdergezet onder de noemer Smart Region Board en bestaat uit vertegenwoordigers van de kabinetten van de ministers bevoegd voor Digitalisering; Binnenlands Bestuur; en Economie en Innovatie; aangevuld met de leidend ambtenaren van Digitaal Vlaanderen, ABB en VLAIO. Er werd ter ondersteuning van de Board ook een Smart Region Office opgericht, een virtueel team met telkens één vertegenwoordiger van ABB, Digitaal Vlaanderen en VLAIO. De Smart Region Office is de liaison tussen de Smart City-initiatieven van de Vlaamse Overheid, de lokale besturen en ondernemingen en werkt een gemeenschappelijk overheidsbeleid uit. De Smart Region Office vertaalt bijvoorbeeld de Vlaamse en Europese Smart City strategie, initiatieven en projectoproepen naar de lokale besturen en ondernemingen.

Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 lopen een aantal ad hoc projecten door en wordt de werking van de Smart Region Office verder op scherp gesteld in een plan van aanpak. Er wordt ook een nieuwe City of Things oproep georganiseerd. Deze staat momenteel open en er kunnen tot 3 oktober projecten ingediend worden door lokale besturen.
---------------------------------	---

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	1.200.000
Duiding VAK 2021	Enkel de steun aan Slimme Regio Vlaanderen werd in 2021 vastgelegd: 1,2 miljoen euro

[302] Participatie Maatschappij Vlaanderen financiering	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.4.4
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: PMV;
Beschrijving maatregel	PMV ondersteunt ondernemingen in Vlaanderen via waarborgen, achtergestelde leningen en kapitaalsinvesteringen. Voor kapitaalsinvesteringen in het kader van energie-efficiëntie is er een budget van 20 miljoen euro gereserveerd en kunnen participaties tot maximaal 50 % bedragen. Op die manier wil PMV de Vlaamse economie mee ondersteunen in het behalen van de Vlaamse, Belgische en Europese klimaat- en energiedoelstellingen.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	zie maatregel 160.
Beschrijving realisaties in 2021	Zie maatregel 160.
Vooruitblik realisaties in 2022	Zie maatregel 160.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0

Duiding VAK 2021	Geïnvesteerde middelen in 2021 zijn teruggevloeid na herfinanciering met bankfinanciering.
------------------	--

[303] Afsluiten van Green Deals	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.4.5
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	Green Deals worden ingezet als innovatieve manier om vrijwillige samenwerking op te zetten over de grenzen van bedrijven, middenveld en overheid. In de periode 2021-2030 willen we de werking verankeren, uitbreiden en inzetten om aan energie- en klimaatinnovatie te doen. In dit kader zal het ondersteuningsinstrumentarium van het beleidsdomein economie ingezet worden om Green Deals te realiseren. Zo worden Vlaamse bedrijven ondersteund in het realiseren van hun ambities en strategieën voor de toekomst om innovatieve voorlopers te worden.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	In deze periode werden 10 Green Deals ondertekend met in totaal meer dan 1000 ondertekenaars. Verschillende van die Green Deals leverden een bijdrage aan de aanpak van de klimaatproblematiek, zoals deze gericht op gedeelde mobiliteit, circulair aankopen, circulair bouwen, duurzame stedelijke logistiek en klimaatvriendelijke koeling. De Green Deals gedeelde mobiliteit en circulair aankopen werden succesvol afgerond. In de jaarlijkse- en eindrapporten wordt telkens gerapporteerd over de verwezelijkingen en impact. Verschillende andere Green Deals waren nog in voorbereiding in 2021. Daarnaast maakten we werk van een gedegen communicatiestrategie en een ondersteuningsprogramma voor het managen van samenwerkingsverbanden.
Beschrijving realisaties in 2021	In 2021 ondertekenden we de Green Deals rond klimaatvriendelijke koeling en deze rond eiwitshift op ons bord. We deden een aanbesteding om een communicatiestrategie uit te werken die in 2022 uitgerold zal worden. Daarnaast hebben we een extern begeleidingsteam op poten gezet om de trekkers van onze Green Deals te helpen bij hun taak. De Green Deal gedeelde mobiliteit werd afgerond en kon mooie resultaten voorleggen. Het eindrapport waarin deze worden beschreven

	vind je hier: Green deal gedeelde mobiliteit - Departement Omgeving (vlaanderen.be)
Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 willen we 4 extra Green Deals ondertekenen. We plannen een projectoproep om Green Deals te ondersteunen die inzetten op de transitieprioriteit 'omgeving voor de toekomst'. Daarnaast rollen we onze communicatiestrategie uit, te beginnen bij het opzetten van een nieuwe website. Met een afgewerkt managementprogramma bieden we een kader aan de trekkers van Green Deals over hoe een goed samenwerkingsverband op te zetten.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	Er werden reeds een aantal green deals afgesloten en andere zijn in voorbereiding.

Financieel	
VAK € in 2021	254160
Duiding VAK 2021	In 2021 legden we €254.160 (excl BTW) vast voor opdrachten gericht op het ondersteunen en uitwerken van Green Deals alsook voor het communiceren hierover. Dat was een atypisch hoog bedrag doordat er op het einde van het jaar nog budget vrijkwam door andere weggevallen vastleggingen. Het bedrag werd vastgelegd in 2021 maar de uitvoering van de hiermee vastgelegde opdrachten zal nog lopen tem 2023. Dit bedrag is gericht op het versterken van de Green Deal werking in algemene zin en heeft dus slechts ten dele een impact op vlak van klimaatmitigatie. Naast dit budget dat door het Green Deal loket werd vastgelegd, geven ook de verschillende trekkers van de Green Deal nog aanzienlijke bedragen uit voor het uitvoeren van de Green Deals.

[304] Regelluw kader voor het stimuleren van innovatie	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.4.6
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	Met het project Groene innovatie ruimte willen we een verdere vergroening van de economie stimuleren door innovatie hinderende regelgeving tijdelijk via een regelluw kader te onderdrukken en zo innovatie te bevorderen. Dit project wil meer zijn dan een klassieke thematische proeftuin en kansen bieden om in een reële woon- en leefsituatie piloottesten uit te voeren. Het project richt zich zowel op bedrijven als op kennisinstellingen, waarbij alle vormen van innovatie toegelaten zijn voor zover ze een verdere vergroening van de economie tot gevolg hebben, inclusief klimaat- en energie-innovaties.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Het project Groene Innovatie Ruimte en de ontwikkeling van een regelluw kader werd binnen het omgevingsbeleid vervangen door een project rond doelregelgeving. Doel van dit onderzoekstraject is om te onderzoeken óf, voor welke aspecten en op welke wijze doelregelgeving en/of open normen zowel de beleidsdoelstellingen inzake omgeving kunnen bereiken als de regeldruk op de normadressaten kunnen doen verlagen. Het oorspronkelijk voorziene project gaat dus niet door. Gezien het vervangende project minder relevant is voor het energie-en klimaatbeleid zal hierover in de toekomst niet meer over gerapporteerd worden in het kader van het VEKP. Wel werd, in uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering van 5 april 2019 houdende wijziging van het Energiebesluit tot erkenning van regelluwe zones voor energie in 2020 één regelluwe zone voor energie goedgekeurd, nl. voor THOR-park in Genk. In 2021 werd een tweede dossier behandeld maar dit leidde op dit moment (nog) niet tot een erkenning als regelluwe zone.
Beschrijving realisaties in 2021	Geen concrete realisaties in 2021

Vooruitblik realisaties in 2022	Door de initiatiefnemer van het project dat in 2021 werd ingediend wordt gewerkt aan een geactualiseerd dossier met het oog op de erkenning als regelluwe zone. Ook met een andere initiatiefnemer lopen gesprekken rond de indiening van een dossier.
---------------------------------	--

Status	
Status maatregel in 2021	Vervangen
Duiding status maatregel in 2021	Het project Groene Innovatie Ruimte werd stopgezet maar er kan wel worden gerapporteerd over de erkenning van regelluwe zones voor energie.

Financieel	
VAK € in 2021	
Duiding VAK 2021	

[305] Kennisdifffusie en laagdrempelige dienstverlening voor de sensibilisering van bedrijven voor de energie- en klimaattransitie	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.4.7
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: VLAIO;
Beschrijving maatregel	Vlaanderen zet in op de diffusie van bestaande technologie en kennis wat betreft de uitrol van klimaatvriendelijke technologieën. Daarbij wordt er ingezet op de laagdrempelige dienstverlening (sensibilisering, bewustmaking, informatie, advies, netwerking) van VLAIO en haar partners om een zo groot mogelijke groep te bereiken en actief te maken met het oog op het bereiken van de doelstellingen van het klimaat- en energiebeleid.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De dienstverlening in het contract ondernemerschap kwam op start zoals voorzien. De dienstverlening onderging wel een grondige wijziging ten opzichte van de oorspronkelijke planning doordat informatieverstopping, begeleiding, lerende netwerken niet langer fysiek konden doorgaan, maar digitaal. Dit verklaart een iets tragere opstart bij het consortium Sirris/Agoria dat het merendeel van de dienstverlening klimaat en energie opneemt.
Beschrijving realisaties in 2021	Klimaat als expliciet thema, - eerste rapportering: Actua-en infosessies digitaal: ca 3.000 deelnemers, Online adviesdag light : 786 deelnemers. - tweede rapportering: Online adviesdag light : 1.354 deelnemers.
Vooruitblik realisaties in 2022	Het Industriepartnerschap zal minstens evenveel deelnemers bereiken (en wellicht wat meer).

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	De werking verloopt in grote lijnen volgens plan.

Financieel	
VAK € in 2021	575.000
Duiding VAK 2021	Cijfer afgeleid op basis van de rapportering.

[306] Ondersteuning shift naar producten gekenmerkt door een lagere netto-CO2-uitstoot	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.4.8
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: bEWI;
Beschrijving maatregel	Producten gekenmerkt door een lagere netto-CO2-uitstoot hebben te kampen met verschillende obstakels die de productie en het op de markt brengen belemmeren (goedkopere alternatieven met hogere uitstoot, regelgevende drempels, etc.). In de periode 2021-2030 zal Vlaanderen samen met het bedrijfsleven de barrières identificeren, nagaan welke oplossingen mogelijk zijn, en systemen opzetten om het vermarkten van de producten te faciliteren.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Nog geen operationele maatregelen.
Beschrijving realisaties in 2021	Nog geen operationele maatregelen.
Vooruitblik realisaties in 2022	Nog geen operationele maatregelen gepland.

Status	
Status maatregel in 2021	nog niet gestart
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0

Duiding VAK 2021	
------------------	--

[307] Vlaamse opportuniteiten CC(U)S en waterstof	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.4.9
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: bEWI;
Beschrijving maatregel	De aanwezigheid van de grootste geïntegreerde brandstof- en chemiecluster van Europa in Vlaanderen zorgt voor belangrijke emissies van geconcentreerde CO2 op een relatief beperkt oppervlak. Dit maakt het een geschikte locatie om nieuwe samenwerkingen te creëren en innovatieve systemen te integreren die toelaten om tot tientallen miljoenen ton CO2 op te vangen, te verzamelen en ofwel te sequesteren, ofwel terug om te zetten in nuttige producten. Vlaanderen engageert zich tot de ondersteuning van CCS-netwerken en CCU-installaties, en onderzoekt de oprichting van infrastructuur hiervoor. Daarnaast zorgt de uitstekende logistieke ligging qua havens en pijpleidingen opportuniteiten om waterstof als koolstofarme technologie energiedrager te ontwikkelen. Dit biedt opportuniteiten om waterstof breed in te zetten, zowel voor rechtstreeks gebruik, als om CO2 te recyclen tot nuttige moleculen (bv. power-to-methanol). Vlaanderen heeft de ambitie om Europees koploper te worden in waterstoftechnologie.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Wat betreft gedeelte CCU(S): zie ook maatregel 320 ("We onderzoeken de oprichting van een CO2-backbone"). VLAIO biedt ondersteuning aan bedrijven die projecten in de context van CCUS wensen uit te voeren. Concreet wordt er ondersteuning geboden bij het aanvragen van Europese subsidies (vooral bij het ETS Innovatiefonds), de mogelijkheid van ad hoc Vlaamse subsidies om investeringsdossiers voor te bereiden wordt nagegaan en de mogelijkheid voor het aanvragen van reguliere subsidies (bij VLAIO) wordt aangeboden. Wat betreft het gedeelte waterstof: er werd een ad hoc haalbaarheidsstudie gesteund om de projecten 'Power to methanol

	Antwerpen' en de investering 'Directe reductie van ijzererts bij ArcelorMittal' voor te bereiden.
Beschrijving realisaties in 2021	Het CCS project Kairos@C van BASF en Air Liquide bekwam steun van het ETS Innovatiefonds, waarbij de ondersteuning door de Vlaamse overheid volgens het evaluatierapport een rol heeft gespeeld. Daarnaast worden een aantal voorbereidende projecten gesteund via de reguliere steunkanalen van VLAIO.
Vooruitblik realisaties in 2022	De werking waarbij ondersteuning aangeboden worden aan bedrijven, die CCUS project willen realiseren wordt voortgezet. Er is een wisselwerking met het project 'Klimaatsprong', waarin een transitiekader voor de zware industrie wordt voorbereid. Klimaatsprong kan op termijn een aantal maatregelen opleveren, die de realisatie van CCUS projecten beter zal faciliteren of versnellen.

Status	
Status maatregel in 2021	uitgesteld
Duiding status maatregel in 2021	Zie ook maatregel 320 ("We onderzoeken de oprichting van een CO2-backbone").

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[308] Onderzoek ter ondersteuning van Vlaamse koolstofmarkt voor negatieve emissies, o.a. in kader van LULUCF	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.4.10
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	Onderzoeken of het opzetten van een Vlaamse koolstofmarkt - een marktsysteem met gecertificeerde koolstofkredieten - een aangewezen en nuttig financieringsinstrument kan zijn in het kader van LULUCF beleid. Dit is een nieuw, marktgebaseerd financieringsmechanisme om koolstofopslag in de bodem en bovengrondse biomassa te stimuleren. Aandacht zal o.a. gaan naar additionaliteit aan het gevoerde beleid, permanentie van koolstofopslag, het vermijden van negatieve effecten, de meest aangewezen rol voor de overheid. Dit in afstemming met de evoluties en initiatieven op Europees vlak. Zie maatregel 180.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Deze actie is onderdeel van actie 180 (opzetten van een Vlaamse LULUCF-koolstofmarkt). Er werd door het departement Omgeving nog geen onderzoekstraject opgestart.
Beschrijving realisaties in 2021	Er werd door het departement Omgeving nog geen onderzoekstraject opgestart.
Vooruitblik realisaties in 2022	Er is in 2022 nog geen onderzoekstraject gepland. Wel worden externe evoluties opgevolgd, cfr. maatregel 180.

Status	
Status maatregel in 2021	nog niet gestart

Duiding status maatregel in 2021	Nog op te starten.
-------------------------------------	--------------------

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[309] Monitoring van de competitieve sterktes van de Vlaamse technologiesector in Europese en internationale duurzame en CO2-arme waardeketens door en in samenwerking met de speerpuntclusters en sectorfederaties

Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.5
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: dEWI;
Beschrijving maatregel	Vlaanderen stelt als doelstelling om de competitiviteit van de Vlaamse ondernemingen in globale CO2-arme waardeketens te verhogen via het clusterbeleid, en het bewaken en versterken van de competitiviteit van de chemische industrie in de transitie naar een duurzame wereldeconomie via de trilaterale chemiestrategie. De competitieve sterktes van de Vlaamse technologiesector in Europese en internationale duurzame en CO2-arme waardeketens wordt opgevolgd in samenwerking met de speerpuntclusters en sectorfederaties.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Het steunpunt economie en ondernemen (STORE) doet de jaarlijkse opvolging en analyse van de economische performantie en de innovatieperformantie van de Vlaamse speerpuntclusters.
Beschrijving realisaties in 2021	Jaarlijkse opvolging en analyse wordt verdergezet.
Vooruitblik realisaties in 2022	In juni 2022 werd het STORE rapport kernindicatoren 2021 opgeleverd.

Status

Status maatregel in 2021	op schema
--------------------------	-----------

Duiding status maatregel in 2021	
-------------------------------------	--

Financieel	
VAK € in 2021	3.350.000
Duiding VAK 2021	VAK-cijfers (BA 2021) zoals opgenomen in BBT Economie, Wetenschap en Innovatie 2022

[310] Energienorm	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.5.1
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	Vlaanderen voerde in 2018 het principe van een “energienorm” decretaal in. Op het federale niveau wordt een analoge invoering van een “Energienorm” voorbereid. Deze norm brengt concurrentiehandicaps op niveau van de energieprijzen en hun componenten in kaart, en moet ervoor zorgen dat de verschillende componenten in de energiekost in België, en dus ook Vlaanderen, niet hoger zijn dan in onze buurlanden. De norm moet helpen om de concurrentiekracht van de bedrijven, in het bijzonder van energie-intensieve bedrijven, te bewaken. De effecten op andere verbruikers worden daarbij gemonitord.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	In 2021 werd iets meer dan 100 miljoen euro ingezet om de energiefactuur te drukken via: opkoop certificaten (91.512 keuro), netbeheerdersvergoedingen voor ODV's (13.420 keuro). Daarnaast werden nog volgende maatregelen in 2021 beslist die hebben gezorgd voor een daling van de kosten van het Vlaams beleid in de elektriciteitsfactuur: Er wordt in 2022 147 miljoen euro uit het Energiefonds vrijgemaakt die zal worden ingezet om groenestroomcertificaten bij de distributienetbeheerders op te kopen, en zodoende de desbetreffende kosten bij de netbeheerders te verlagen met 116,6 miljoen euro. • De certificatensteun voor nieuwe of ingrijpend gewijzigde fossiele WKK's worden vanaf 1 januari 2023 afgeschaft. • Er werd in 2021 180 miljoen euro vastgelegd ter financiering van de energiegerelateerde onderdelen van de Mijn Verbouwpremie in de periode 2022-2024. De financiering van de kost voor openbare verlichting wordt uit de elektriciteitsfactuur gehaald (VR 2021 2304 DOC.0402/1). • Voor tal van kosten (o.a. minimale levering aardgas, kortingsbonnen elektrische huishoudtoestellen, REG-sturingspremie, PV-premie, call groene stroom...) werd financiering voorzien via het Energiefonds waardoor deze

	kosten niet of niet langer via de energiefactuur worden gefinancierd Daarnaast worden er ook enkele gerichte maatregelen genomen naar bedrijven om hun concurrentiekracht te beschermen: De meest elektro-intensieve ondernemingen sinds 2018 beroep doen op een steunregeling waarbij hun toegangshouder vrijgesteld wordt van de kosten ten gevolge van de quotumplicht voor groenestroomcertificaten en quotumplicht voor kwalitatieve warmte-krachtkoppeling (supercap-regeling). Het Europese emissiehandelssysteem (EU ETS) verplicht deelnemende ondernemingen een hoeveelheid emissierechten in te leveren die overeenstemt met de hoeveelheid CO₂-equivalent die zij tijdens het voorgaande jaar hebben uitgestoten. Aangezien de elektriciteitssector deze CO₂-kosten kan doorrekenen in de elektriciteitsprijs, komt de financiële last van de aankoop van emissierechten terecht bij de verbruikers van de elektriciteit. Elektriciteits-intensieve afnemers verliezen daardoor aan concurrentiekracht ten opzichte van bedrijven in regio's met een minder ambitieus klimaatbeleid. Om dit concurrentieel nadeel weg te werken, voorziet de Vlaamse overheid – binnen de klijtlijnen van de Europese staatssteunregels - een compensatie voor deze indirecte emissiekosten.
Beschrijving realisaties in 2021	Zie hierboven.
Vooruitblik realisaties in 2022	De inspanningen om de beleidskosten in de energiefactuur te verlagen, wordt verder gezet. Volgende initiatieven werden reeds in 2022 beslist: - Er zal vanuit de algemene middelen voor 148 miljoen euro groenestroomcertificaten opgekocht worden bij de netbeheerders, die hierdoor niet in het elektriciteitsdistributienettarief worden verrekend - De energieheffing voor residentiële afnemers wordt vanaf 1 januari 2023 geschrapt. - Vanaf 2023 zal de quotumverplichting dalen van 21,5% naar 18%, de jaren daarna bijkomend met 1%/jaar. - Via het decreetswijziging wordt beoogd om het stelsel inzake groenestroomcertificaten voor installaties voor zonne-energie die in dienst zijn genomen vanaf 1 januari 2006 tot en met 2012 en waarvan het steunbedrag de de-minimisdrempel overschrijdt te wijzigen, om deze in overeenstemming te brengen met de Europese staatssteunregels . Als gevolg van deze wijziging zullen minder kosten terecht komen in het nettatarief vanaf 2024. - Voor installaties vanaf 2013 wordt de steun reeds geactualiseerd voor projecten op basis van zonne-energie en

	windenergie. Die actualisaties zullen voortaan ook gebeuren voor de andere projecten (op basis van biogas, biomassa of fossiele bronnen). Als gevolg hiervan zal de steun voor deze installaties de volgende jaren ook sterk verminderen.
--	---

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	In 2021 werden net als in 2020 bijkomende maatregelen genomen om de Vlaamse component van de energiefactuur te doen dalen voor gezinnen en bedrijven.

Financieel	
VAK € in 2021	91.512.000
Duiding VAK 2021	Opkoop certificaten en netbeheerdersvergoeding

[311] Het clusterbeleid	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.5.2
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VLAIO;
Beschrijving maatregel	Het clusterbeleid in Vlaanderen is een belangrijke hefboom om de positie van de Vlaamse ondernemingen in de regionale en internationale markt te versterken. Het clusterbeleid vormt hierbij één van de onderdelen van het economisch en innovatiebeleid en is aldus complementair aan het reguliere O&O-steuninstrumentarium voor (individuele) ondernemingen. Het recente clusterbeleid heeft geleid tot de opzet van een aantal innovatieve bedrijfsnetwerken (IBNs) en speerpuntclusters die zich door cross-sectorale samenwerking zullen toelagen op de ontwikkeling van innovatieve doorbraaktechnologieën, diensten en processen gekoppeld aan maatschappelijk belangrijke thema's met een economisch toegevoegde waarde voor Vlaamse bedrijven, waaronder de maatschappelijke uitdaging van de energietransitie gekoppeld aan een klimaatbestendige samenleving. Het huidige clusterbeleid steunt 7 speerpuntclusters en 20 innovatieve bedrijfsnetwerken (IBNs) die focussen op innovatieve oplossingen en technologische doorbraken, die noodzakelijk zijn om de energietransitie te realiseren en die zullen bijdragen aan een klimaatbestendige samenleving in Vlaanderen; in het bijzonder de speerpuntclusters Flux50, Catalisti, de Blauwe Cluster en de innovatieve bedrijfsnetwerken Power to Gas, Groen Licht, Offshore energie, Smart buildings in use. Zie maatregel 294.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	zie maatregel 294
Beschrijving realisaties in 2021	zie maatregel 294

Vooruitblik realisaties in 2022	zie maatregel 294
---------------------------------	-------------------

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	zie maatregel 294

[312] Trilaterale chemiesamenwerking Vlaanderen, Nederland en Noordrijn-Westfalen	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.5.3
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: dEWI;
Beschrijving maatregel	De Europese chemische industrie, in het bijzonder de chemische industrie van de trilaterale regio's, staat voor een aantal grote uitdagingen in de snel veranderende en toenemende competitieve wereldmarkt. De drie regio's Vlaanderen, Nederland en Noordrijn-Westfalen hebben zich verenigd om een gezamenlijke visie en strategie 2030 uit te werken. Bouwend op de Visie "Striving to become the world's engine for the transition towards a sustainable and competitive chemical industry cluster" werd een trilaterale strategie uitgewerkt door een gezamenlijk industrie-academie-overheid partnership. De strategie identificeert 21 maatregelen in 3 verticale beleidsdomeinen (Onderzoek en innovatie; Energie & Feedstocks; Chemische industrie-infrastructuur) en 1 horizontaal beleidsdomein Beleidscoördinatie.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Onder het roterend voorzitterschap van NRW heeft dep EWI deelgenomen aan de diverse Steering Committee's van de trilaterale chemiestrategie, op basis van overleg met de ministeries van Economie van NL en NRW. De drie thematische werkgroepen, Innovatie, Infrastructuur en Energie-Feedstock, werden van nabij opgevolgd en waar nodig werden andere Vlaamse administraties en actoren gestimuleerd om actief deel te nemen. Daarnaast werden de nodige stappen gezet om in samenwerking met de betrokken andere administraties binnen de Vlaamse overheid en partners zoals Essenscia het voorzitterschap van het Vlaamse Gewest in 2022 al voor te bereiden.
Beschrijving realisaties in 2021	Voorbereiding voorzitterschap Vlaams Gewest in 2022.

Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 is het Vlaamse gewest voorzitter van deze trilaterale chemiestrategie. Er zal verkend worden hoe activiteiten van werkgroepen verder onderzoeksmatig kunnen versterkt worden . Voorbereidingen zullen gestart worden voor de organisatie van het volgende, tweejaarlijkse conferentie.
---------------------------------	--

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[313] Bevorderen van de export van Vlaamse vergroeningstechnologie	
Algemeen topic: Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen	VEKP Titel: 3.5.2.5.4
Bevoegde minister: Jambon	Trekkende entiteit: FIT;
Beschrijving maatregel	In navolging van het nieuwe regeerakkoord zal Vlaanderen ook volop inzetten op de export van de Vlaamse vergroeningstechnologie met als gevolg een versterking van een duurzame economie in Vlaanderen en een bijdrage aan de vermindering van de globale CO2-uitstoot. Flanders Investment & Trade (FIT) zal in dit kader een strategie ontwikkelen voor het exporteren van technologische oplossingen die bijdragen aan het aanpakken van de klimaatuitdaging, en dit in overleg met de betrokken sectoren. Daarnaast zal de samenwerking tussen VLAIO en FIT versterkt worden via een protocol tussen de betrokken organisaties.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	In het kader van de reductie van de globale CO2 uitstoot werkt FIT via verschillende modi om potentiële klanten in het buitenland te benaderen: B2B meetings opzetten, missies opzetten rond bepaalde thema's, groepsstanden op beurzen, enzovoort. Op niveau van strategie is de promotie van CO2 reducerende technologieën uit Vlaanderen opgenomen binnen de vijf domeinen van "Vlaanderen Versnelt!" en wordt uitgevoerd met drie gespecialiseerde technologieattachés in drie verschillende werelddelen. Daarnaast is er een nauwe samenwerking tussen de technologie attachés en de handelsattaché in verschillende posten van FIT, verspreid over de wereld. CO2-reducerende technologie op zich wordt niet naar voor geschoven, maar wel bedrijven die een toepassing maken binnen een sector. Bijvoorbeeld als hernieuwbare energie, sustainable shipping, reductie van CO2 uitstoot in logistiek, of bij de productie van voeding, of promotie van waterstoftechnologie uit Vlaanderen, windturbine technologie, hernieuwbare basis chemicaliën, etc.
Beschrijving realisaties in 2021	FIT zet in via verschillende modi voor promotie voor export van CO2 reducerende technologie, en dit hangt af van de lokale

	vraag in een land. Fysieke beursdeelnames en netwerkevents waren zeer beperkt wegens Corona. De som van het totale aantal events, beursdeelnames, webinars, missies en roadshows is in 2021, zijn hierdoor minder dan 10. Er is wel één nieuwe “memorandum of understanding” afgesloten en één omgezet in concrete acties.
Vooruitblik realisaties in 2022	Net als in 2021 zijn de modi dezelfde, maar is in de eerste drie kwartalen reeds bijna het dubbele aantal beursdeelnames, webinars, missies en roadshows georganiseerd om de bedrijven met CO2 reducerende technologie te helpen exporteren. Verder is er ook een fysieke exportbeurs gehouden door FIT, waar alle technologieattachés in climate tech de Vlaamse bedrijven hebben bijgestaan. Voor het resterende deel van 2022 staan er nog een tiental activiteiten en evenementen in de planning om uit te voeren.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	Programma's worden gemaakt op jaarbasis, met input van betrokken sectoren. Deze zijn uitgevoerd zoals gepland.

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	De maatregel is deel van de werking van FIT, er is geen specifiek budget voor vastgelegd.

